

ПРОТОКОЛ № 1

засідання Координаційної ради з питань внутрішньо переміщених осіб у місті Харкові

Дата:

10 березня 2026 року
з 12-00 до 13-50 год.

Місце:

м. Харків, вул. Гоголя, 11,
простір "Затишно"

На засіданні присутні:

- 22 члени Координаційної ради з питань внутрішньо переміщених осіб у місті Харкові (за списком);

- запрошені: Ірина КАЛУПАХА, директор Департаменту моніторингу додержання прав громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини; ПИСАРЕНКО Жанна Анатоліївна, внутрішньо переміщена особа з м.Вовчанськ, представник ГО «За відбому Вовчанщини»; СИДОРОВ Максим, керівник саб-офісу МОМ (агенція ООН) в Харківській області; СМІРНОВ Андрій, представник ГО «Проліска»; ДАВИДОВА Олена, представник Благодійної організації «БФ «Схід СОС»; САНІНА Ірина, керівник команди по роботі з ВПО Координаційного гуманітарного центру; Софія МАРЧЕНКО, старший спеціаліст з питань захисту Харківського офісу (УВКБ ООН); Юлія СІКАЛЕНКО ГО «Спільна справа для людей» та представники управлінь соціального захисту населення Харківської міської ради.

Порядок денний:

1. Про динаміку внутрішнього переміщення до міста Харкова.
2. Про стан реалізації ГО "Платформа Єднання" проекту "Зміцнення стійкості мешканців колективних центрів у Харківському регіоні".
3. Про активності благодійної організації «Благодійний фонд «Право на захист» в 2026 році.
4. Проблемні питання щодо отримання компенсації за пошкоджене та/або знищене майно в рамках національного компенсаційного механізму за державною програмою «Відновлення».
5. Різне.

СЛУХАЛИ:

1. Про динаміку внутрішнього переміщення до міста Харкова.

Інформувала:

Вікторія Івченко - секретар Координаційної ради, директор Департаменту по роботі з внутрішньо переміщеними особами Харківської міської ради, яка повідомила, що станом на 10 березня 2026 року в місті Харкові зареєстровано 212 682 ВПО. За лютий 2026 року до міста прибули 609 осіб. Це означає, що Харків залишається одним із ключових центрів прийому ВПО, а питання інтеграції має бути довгостроковою політикою, а не лише кризовим реагуванням.

Найбільша частина ВПО прибули з Харківської області (понад 90 тис.), Луганської (46,8 тис.) та Донецької (44,0 тис.) областей. Це формує значний запит на довгострокове житло, відновлення документів, юридичні консультації, підтримку родин, які втратили житло та роботу.

Із загальної кількості ВПО до вразливих категорій відносяться:

- 27,4 тис. дітей
- 58,9 тис. пенсіонерів
- 13,5 тис. осіб з інвалідністю

Щодо працездатного сегменту: 93,0 тис. осіб, із них 9,8 тис. офіційно потребують працевлаштування. Важливо розуміти: реальна потреба може бути ширшою через бар'єри — догляд за дітьми/літніми, стан здоров'я, невідповідність навичок, обмеження графіка.

Найбільше ВПО зосереджено у Салтівському, Шевченківському, Слобідському, Немишлянському та Київському районах. Саме ці райони потребують посиленого фокусу на: доступності соціальних послуг, освітніх і медичних сервісах, підтримці оренди та гуманітарній навігації.

У закладах загальної середньої освіти Харкова навчаються 14 480 дітей ВПО. Понад 7 тисяч перебувають безпосередньо у Харкові, інші — навчаються дистанційно з інших населених пунктів України (але в харківських школах).

Типові проблеми родин:

- навчальні втрати, які потребують “надолуження”;
- психологічні наслідки переміщення, адаптація до нових колективів;

Висновок: освіта для дітей ВПО — це одночасно питання якості навчання і психосоціальної підтримки.

Починаючи з 24.02.2022 медичні послуги отримали 136 063 ВПО, з них: 58 303 — у первинній ланці, 92 584 — у вторинній.

11 338 ВПО отримували гуманітарні медичні комплекти, 1 376 — на регулярній основі.

Типові проблеми:

- високий попит на безперервне лікування хронічних хвороб (особливо з огляду на кількість пенсіонерів);
- потреба в реабілітації;
- запит на психологічну допомогу та підтримку ментального здоров'я.

Також повідомила Вікторія Івченко, що у місті функціонують 57 гуртожитків на 10 508 ліжко-місць. Станом на 01.03.2026 там проживають 6 971 особа, з них 870 дітей. 116 внутрішньо переміщених осіб, які проживають у 14 МТП, отримують соціальні послуги з догляду від організацій недержавного сектору (БО «КГЦ», БО «ХБФ «Благо», БО «Право на захист»).

У Харкові працюють гуманітарні хаби (набори, юрконсультації, психологічна підтримка). В усіх 9 районах діють громадські кухні, де люди можуть отримати безкоштовний обід (щодня харчується 58 000 тис.ос).

Виклик: гуманітарна підтримка залишається критично важливою, але для частини домогосподарств потрібен перехід від “постійної допомоги” до самозабезпечення (через житло, роботу, доступ до послуг).

Також пані Вікторія Івченко проінформула щодо реалізації постанови КМУ №1176 «Про затвердження Порядку надання допомоги для вирішення житлового питання окремим категоріям внутрішньо переміщених осіб, що проживали на тимчасово окупованій території», а саме про хід розгляду заяв.

Подано **1015** заяв на отримання житлового ваучера, з них:

1010 від учасників бойових дій,

5 від осіб з інвалідністю внаслідок війни.

Комісією розглянуто –**941** заява, з них:

- прийнято рішення про надання допомоги – **859**

- прийнято рішення про відмову – **82**

Сформовано ваучерів – **758** на загальну суму **1516** млн грн

В обговоренні взяли участь:

Ю. Шпарага, В. Івченко, Н. Демченко, В. Кішинський – ВПО, які наголосили на необхідності продовжувати спільно з громадськими організаціями забезпечення інтеграції внутрішньо переміщених осіб в громаду, задоволення їх потреб у психологічній, правовій, медичній, грошовій, натуральній допомозі, соціальних послугах .

ВИРІШИЛИ:

1. Інформацію про динаміку внутрішнього переміщення до міста Харкова взяти до відома.

Рекомендувати:

Департаменту по роботі з внутрішньо переміщеними особами Харківської міської ради, членам координаційної ради: сприяти консолідації зусиль Харківської міської територіальної громади та громадського сектору для забезпечення інтеграції внутрішньо переміщених осіб в громаду, задоволення їх потреб у психологічній, правовій, медичній, грошовій, натуральній допомозі, соціальних послугах тощо.

СЛУХАЛИ:

2. Про стан реалізації ГО "Платформа Єднання" проєкту "Зміцнення стійкості мешканців колективних центрів у Харківському регіоні".

Інформувала:

Ольга Аверіна – голова правління ГО «Платформа Єднання», яка ознайомила присутніх щодо реалізації проєкту інтегрованої гендерно-чутливої підтримки у місцях масового проживання ВПО Харківщини за підтримки UN Women. Проєкт «Посилення стійкості мешканців колективних центрів у Харківській області» реалізується структурою ООН Жінки в Україні за фінансової підтримки урядів Швеції, Данії та Латвії, а також національних комітетів ООН Жінки, у тісній координації з Департаментом по роботі з ВПО. Проєктом охоплено 592 особи, в тому числі:

- 354 особи перебувають під соціальним супроводом;
- 69 особам надано ваучерну допомогу для покриття першочергових базових потреб у розмірі 6000 гривень кожен;
- 42 особи пройшли професійне навчання за курсом «Швачка» та офіційно працевлаштовані.

В обговоренні взяли участь:

Н. Демченко, В. Івченко, І. Науменко, які обговорили важливість продовження реалізації проекту "Зміцнення стійкості мешканців колективних центрів у Харківському регіоні".

ВИРІШИЛИ:

1. Інформацію про стан реалізації ГО "Платформа Єднання" проекту "Зміцнення стійкості мешканців колективних центрів у Харківському регіоні" взяти до відома.

Рекомендувати:

1. ГО "Платформа Єднання" розглянути можливість поширення проекту "Зміцнення стійкості мешканців колективних центрів у Харківському регіоні" на інші місця тимчасового проживання для внутрішньо переміщених осіб.

2. Департаменту по роботі з внутрішньо переміщеними особами Харківської міської ради продовжити здійснювати заходи у напрямку пошуку й залучення міжнародних кредитних коштів, фінансової допомоги та грантового фінансування з метою надання допомоги та підтримки внутрішньо переміщеним особам.

СЛУХАЛИ:

3. Про активності благодійної організації «Благодійний фонд «Право на захист» в 2026 році.

Інформував:

Андрій Цариценко – менеджер з регіональної координації благодійної організації «Благодійний фонд «Право на захист», який презентував ініціативи благодійної організації «Благодійний фонд «Право на захист», спрямовані на: посилення захисту внутрішньо переміщених осіб та вразливих категорій населення; розвиток механізмів евакуації та реагування на надзвичайні ситуації; надання правової, соціальної та матеріальної допомоги.

В обговоренні взяли участь:

Ю. Шпарага, А. Смірнов, В. Івченко, І. Науменко, О. Сибільова, М. Белянінова, які зауважили про важливість ініціатив, спрямованих на: посилення захисту внутрішньо переміщених осіб та вразливих категорій населення.

ВИРІШИЛИ:

1. Інформацію про активності благодійної організації «Благодійний фонд «Право на захист» в 2026 році взяти до відома.

2. Підтримати ініціативи благодійної організації «Благодійний фонд «Право на захист», спрямовані на: посилення захисту внутрішньо переміщених осіб та вразливих категорій населення; розвиток механізмів евакуації та реагування на

надзвичайні ситуації; надання правової, соціальної та матеріальної допомоги; координацію з органами місцевого самоврядування та гуманітарними партнерами.

СЛУХАЛИ:

4. Проблемні питання щодо отримання компенсації за пошкоджене та/або знищене майно в рамках національного компенсаційного механізму за державною програмою «Відновлення».

Інформували:

Жанна Писаренко – внутрішньо переміщена особа з м.Вовчанськ, представник ГО «За відбудову Вовчанщини», яка проінформувала про проблемні питання щодо отримання компенсації за пошкоджене та/або знищене майно в рамках національного компенсаційного механізму за державною програмою «Відновлення», а саме:

- відсутність чіткої процедури отримання компенсації за зруйноване житло одним із співвласників житла без участі інших співвласників (які виїхали у країну агресора, не виходять на зв'язок, не планують отримання сертифікату тощо);

- відсутність чіткої процедури дистанційного обстеження будинків комісіями з обстеження пошкоджених об'єктів внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, зокрема проведення оцінки пошкодженого нерухомого майна на основі даних аерозйомки з Державного космічного агентства України, фото/відео, зняті з дронів або отриманих з інших джерел та наданих заявниками;

- відсутність узгодження резервування коштів і пріоритетності для співвласників з різним статусом пріоритету;

Відповідно до законодавства та постанови КМУ № 624 пріоритетність та черговість фінансування формуються програмним забезпеченням Реєстру. На практиці виникають випадки, коли один зі співвласників має пріоритетне право (наприклад, як ВПО), і його кошти бронюються швидше, а інший співвласник — без пріоритету — очікує черги. Через обмежений строк резервування коштів (30 днів) виникає ситуація не синхронності бронювань, що унеможливорює спільну угоду купівлі та призводить до повторних «втрат» бронювання.

Вікторія Івченко, яка проінформувала, що членами координаційної ради опрацьована низка проблемних питань, з якими стикаються громадяни під час звернення за компенсацією за пошкоджене та/або знищене майно в рамках державної програми «Відновлення», а також напрацьовано пропозиції щодо внесення змін до законодавства України з метою усунення виявлених перешкод. Пані Вікторія запропонувала надіслати звернення з пропозиціями до Кабінету Міністрів України та зачитала його текст (додається).

Ірина Калупаха, директор Департаменту моніторингу додержання прав громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, яка зазначила на актуальності питань та доцільності внесення пропозицій щодо

внесення змін до нормативно-правових актів у сфері компенсації за пошкоджене/знищене житло та функціонування Реєстру пошкодженого і знищеного майна.

В обговоренні взяла участь:

Ю. Шпарага, П. Сніжко, Н. Демченко, В. Івченко, які обговорили проблемні питання та пропозиції щодо внесення змін до нормативно-правових актів у сфері компенсації за пошкоджене/знищене житло та функціонування Реєстру пошкодженого і знищеного майна.

ВИРІШИЛИ:

1. Інформацію стосовно проблемних питань щодо отримання компенсації за пошкоджене та/або знищене майно в рамках національного компенсаційного механізму за державною програмою «Відновлення взяти до відома».

2. Схвалити текст звернення стосовно пропозицій щодо внесення змін до нормативно-правових актів у сфері компенсації за пошкоджене/знищене житло та функціонування Реєстру пошкодженого і знищеного майна.

3. Спрямувати до Кабінету Міністрів України пропозиції щодо внесення змін до нормативно-правових актів у сфері компенсації за пошкоджене/знищене житло та функціонування Реєстру пошкодженого і знищеного майна.

СЛУХАЛИ:

5. Різне.

Інформували:

Андрій Смірнов, представник ГО «Проліска», який зауважив про надмірну цифровізацію процесів державних сервісів та запропонував сприяти збереженню можливості подачі паперових документів. Також, порушив важливе питання нарахування за комунальні послуги у житлових приміщеннях, в яких тривалий час не проживають мешканці. Пан Андрій, наголосив на необхідності залучення заохочувальних ресурсів для роботодавців та ВПО, щоб покращити показники працевлаштування ВПО.

Павло Сніжко, юрист благодійної організації «Благодійний фонд «Право на захист», який надав роз'яснення та запропонував алгоритм дій для припинення нарахування за комунальні послуги у житлових приміщеннях, в яких тривалий час не проживають мешканці.

Ігор Науменко, представник ГО «ВПО України», який зазначив про умови, які створені на державному та місцевому рівні для сприяння прийому на роботу ВПО.

Наталя Гонтар – внутрішньо перемішена особа, яка проінформувала про запит від ВПО Немишлянського району на поновлення медичних оглядів за місцем тимчасового проживання ВПО.

В обговоренні взяли участь:

В. Івченко, Л. Гончарова, Ю. Сікаленко, Ю. Шпарага, В. Кішинський, які наголосили на важливості порушених питань та необхідності поновлення медичних оглядів в 57 МТП, що розташовані на території міста Харкова.

ВИРІШИЛИ:

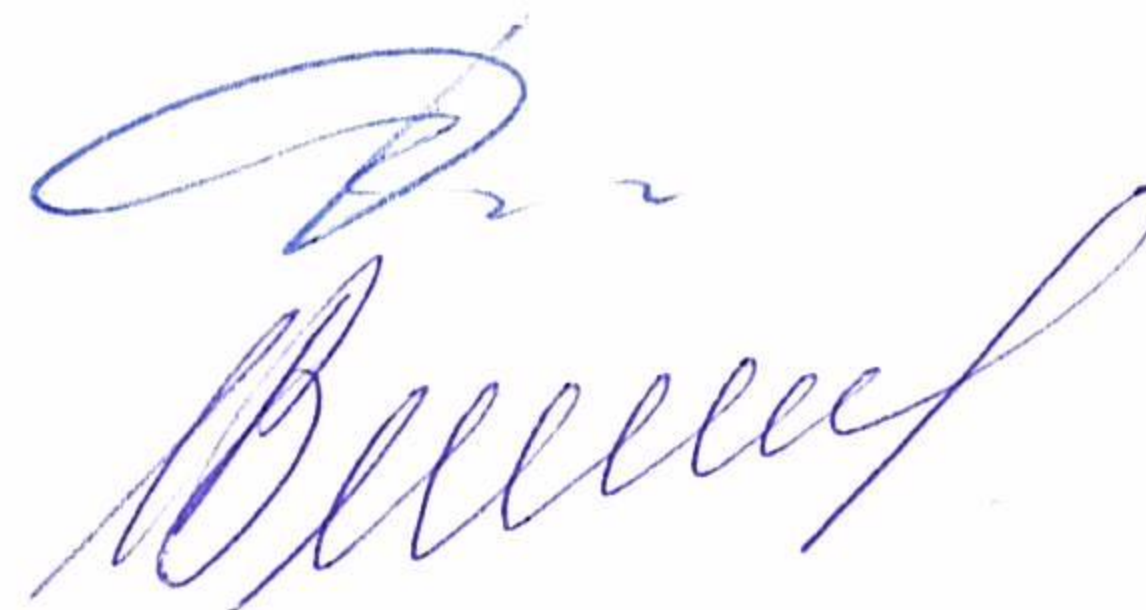
Здійснювати медичні огляди починаючи з 19.03.2026 відповідно до складеного графіку з метою організації та проведення відвідувань місць тимчасового проживання мобільною бригадою фахівців для надання медичних послуг внутрішньо переміщеним особам безпосередньо за місцем їх тимчасового проживання.

Рекомендувати:

Департаменту по роботі з внутрішньо переміщеними особами Харківської міської ради консолідувати зусилля з комунальним некомерційним підприємством Харківської обласної ради «Обласний фтизіопульмонологічний центр» та державною установою «Харківський обласний центр контролю та профілактики хвороб» з метою організації та проведення відвідувань місць тимчасового проживання мобільною бригадою фахівців для надання медичних послуг внутрішньо переміщеним особам безпосередньо за місцем їх тимчасового проживання.

Голова Координаційної ради

Секретар Координаційної ради

Наталія Демченко

Вікторія Івченко